

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

15. 05.2019

Vår ref:

2019/7024

Deres dato:

Deres ref:

Alle kommunene i Troms og Finnmark

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marianne Winther Riise, 77642042

Orientering om kommuneproposisjonen for 2020 og revidert nasjonalbudsjett 2019

Fylkesmannen viser til Prop. 113 S (2018-2019) Kommuneproposisjonen 2020, lagt frem 14. mai 2019.

Vi ønsker med dette å gi en kortfattet oversikt over de viktigste momentene i det økonomiske opplegget for kommunene for 2019 og 2020.

Sammendrag

Regjeringen legger i 2020 opp til en vekst i frie inntekter i kommunesektoren på mellom 1,0 og 2,0 mrd. kr., dette utgjør en realvekst på ca. 0,3 - 0,5 %. Veksten er noe svakere enn foregående år, og må sees i sammenheng med at anslåtte demografi- og pensjonskostnader er betydelig lavere enn tidligere år.

I revidert nasjonalbudsjett for 2019 oppjusteres skatteinntektene med 1,5 mrd. kr., mens det anslås en økt kostnadsvekst på 1 mrd. kr. Samlet sett innebærer dette en styrking av handlingsrommet for kommunesektoren i 2019 på ca. en halv milliard kroner.

Antallet kommuner i ROBEK i landet er historisk lavt, og vil trolig gå ned til 10 kommuner i løpet av 2019. I Troms er kun Torsken i ROBEK, og kommunen vil meldes ut i forbindelse med sammenslåingen til nye Senja kommune 01.01.2020. I Finnmark vil Karasjok kommune meldes inn etter kommunestyrets vedtak av regnskapet for 2018.

Økonomiske virkemidler for kommuner som ønsker å slå seg sammen videreføres. Fylkesmannen vil ha en viktig rolle med å utfordre kommunene om behovet for strukturendringer og stimulere til diskusjoner om kommunesammenslåing, der det lokalt ligger til rette for dette.

1. Revidert nasjonalbudsjett 2019

Hittil i år har den registrerte skatteinngangen vært god. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2019 er derfor oppjustert med 1,5 mrd. kr. (om lag 1,35 mrd. av dette gjelder kommunene).

Samtidig ser det ut til at kostnadsveksten i kommunesektoren blir noe sterkere enn anslått i statsbudsjettet 2019. Dette skyldes sterkere prisvekst på varer og tjenester. Kostnadsdeflatoren for kommunesektoren er satt opp fra 2,8 til 3,0 %, som tilsvarer økte kostnader på om lag 1 mrd. kr. for sektoren.

	Statsbudsjettet 2019	RNB 2019
Deflator	2,8 %	3,0 %
<i>Herav lønnsvekst (2/3)</i>	3,2 %	3,2 %

Samlet sett innebærer endringer i skatteinngang og kostnadsvekst en styrking av handlingsrommet for kommunesektoren i 2019 på om lag 0,5 mrd. kr.

Veksten i 2020 bygger på det oppjusterte inntektsnivået i 2019.

Etter dette anslås realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 til 0,4 mrd. kr., som er 0,2 mrd. kr. høyere enn anslått i saldert budsjett. Det anslås en reell nedgang i de frie inntektene på 1,8 mrd. kr. Nedgangen i frie inntekter må ses i sammenheng med at de ekstra skatteinntektene i 2018 i hovedsak ikke videreføres. Som følge av økte skatteinntekter i 2018 går kommunesektoren inn i 2019 med et høyt inntektsnivå.

Tabell 3.1 viser kommunesektorens frie inntekter i 2018 og anslag for 2019 i nominelle priser. Frie inntekter er summen av skatteinntekter og rammetilskudd. Inntektene i 2018 er korrigert for oppgaveendringer og innlemming av øremerkede tilskudd med videre, slik at inntektsnivået i 2018 og 2019 er sammenliknbart.

Tabell 3.1 Kommunesektorens frie inntekter i 2018¹ og 2019². Mill. kroner og endring i prosent.

	Kommunene ³			Fylkeskommunene ³			Kommunesektoren i alt		
	2018	2019	Endr. i prosent	2018	2019	Endr. i prosent	2018	2019	Endr. i prosent
Skatteinntekter	177 294	179 613	1,3	33 450	34 150	2,1	210 744	213 763	1,4
<i>Herav skatt på inntekt og formue</i>	<i>162 537</i>	<i>164 520</i>	<i>1,2</i>	<i>33 450</i>	<i>34 150</i>	<i>2,1</i>	<i>195 987</i>	<i>198 670</i>	<i>1,4</i>
Rammetilskudd	131 465	136 990	4,2	33 700	34 677	2,9	165 165	171 667	3,9
Frie inntekter	308 759	316 603	2,5	67 150	68 827	2,5	375 909	385 430	2,5

¹ Inntektene i 2018 er korrigert for oppgaveendringer og innlemming av øremerkede tilskudd mv.

² Nominelle priser. Kostnadsdeflatoren for kommunesektoren i 2019 er 3,0 prosent.

³ Oslo er delt inn i en kommunedel og en fylkesdel.

Kompensasjon for eiendomsskatt på maskiner

Stortinget har bedt regjeringen kompensere kommunene for avviklingen av eiendomsskatt på maskiner med inntil 500 mill. kr. over en sjuårsperiode. I statsbudsjettet for 2019 er det bevilget 71 mill. kr. til dette. Det tilsvarer 1/7 av 500 mill. kr.

Departementet anslår at kommunene vil miste om lag 730 mill. kr. av inntektene årlig som følge av lovendringen. Anslaget er basert på tall kommunene har rapportert inn.

Samlet kompensasjon skal trappes opp til 500 mill. kr. i løpet av 7 år. Det gir kommunene samlet en rimelig kompensasjon for inntektsbortfallet (2/3), og god tid til å tilpasse seg endringene. Ordningen er innrettet slik at de kommunene som har størst reduksjon i inntekter prioriteres, og vil få kompensert en stor andel av nedgangen.

Kommunene får full kompensasjon ut over en egenandel per innbygger. Egenandelen er lik for alle berørte kommuner. Egenandelen er foreløpig beregnet til om lag 16 kr. per innbygger i 2019. Dette beløpet er ventet å stige til om lag 110–120 kr. per innbygger etter 7 år. Vi mangler tall for noen kommuner, så disse beløpene kan endre seg noe når vi har mottatt rapporteringen fra de siste kommunene.

Kompensasjonen for 2019 vil bli utbetalt etter at Stortinget har behandlet revidert nasjonalbudsjett.

Kompensasjon for endringer i AAP-ordningen

Regelverket for arbeidsavklaringspenger ble endret fra 1. januar 2018. I lovproposisjonen ble det lagt til grunn at større merutgifter for kommunene skulle kompenseres. KOSTRA-tall fra 2018 viser at endringen har ført til at kommunenes utgifter til sosialhjelp har økt med 90 mill. kr. I revidert nasjonalbudsjett foreslås det at dette kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet på 90 mill. kr.

Investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser

På grunn av stor søknadsinngang til investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser foreslås å øke bevilgningen i 2019 med 78,4 mill. kr., tilsvarende om lag 900 heldøgns omsorgsplasser i 2019. Tilsagnsrammen i 2019 foreslås økt med 1 567, 6 mill. kr. Dette kommer i tillegg til midlene til om lag 1 500 plasser i 2019 som allerede ligger i budsjettet.

Tilskudd til lokalkjøkken

Det foreslås opprette et investeringstilskudd til lokalkjøkken på sykehjem og i omsorgsboliger fra 1. oktober 2019. Det foreslås en tilsagnsramme på 12,5 mill. kr. og bevilgning på 625 000 kr. over kap. 761, post 63 til første års utbetaling i 2019. Ordningen gjelder tilskudd til etablering eller gjenetablering av lokale kjøkkenløsninger med eget produksjonskjøkken ved eksisterende sykehjem og omsorgsboliger for personer med heldøgns tjenestetilbud. Tilskuddet skal forvaltes av Husbanken.

Bostøtte barnefamilier

Bostøtten for barnefamilier og andre store husstander økes med 66 mill. kr. i 2019. Videre økes tilskuddet til etablering med 117,5 mill. kr. i 2019. Dette vil bidra til å hjelpe flere barnefamilier fra leie til eie av bolig. Ordningene administreres av Husbanken.

2. Det økonomiske opplegget for 2020

Det legges opp til en vekst i frie inntekter på mellom 1,0 og 2,0 mrd. kr. i kommunesektoren. Dette tilsvarer en realvekst i frie inntekter på mellom 0,3 - 0,5 %. Veksten som foreslås er noe svakere enn de foregående årene, og må sees i sammenheng med at demografi- og pensjonskostnadene betydelig lavere enn de har vært tidligere år.

Kommunesektorens merutgifter til demografi er anslått å øke med 1,3 mill. kr. i 2020, hvorav 0,9 mill. kr. vil belaste kommunesektorens frie inntekter. *Kommunene* vil ha merutgifter til demografi på 1,3 mrd. kr. mens *fylkeskommunene* vil ha en nedgang i sine demografikostnader, anslått til 400 mill. kr.

Regjeringen legger opp til at kommunene får hele den foreslåtte veksten på mellom 1,0-2,0 mrd. kr. i frie inntekter i 2020 i kommunesektoren.

Kommunesektorens økonomiske handlingsrom må også ses i sammenheng med pensjonskostnadene.

Inntektsveksten for 2020 som varsles i denne proposisjonen er regnet fra anslått inntektsnivå i 2019 i revidert nasjonalbudsjett. Dersom anslaget for nivået på kommunesektorens inntekter i 2019 endres når statsbudsjettet legges fram i oktober, vil inntektsveksten for 2020 som nå varsles kunne bli endret.

Realveksten i kommunesektorens samlede inntekter er anslått til mellom 0,2-1,5 mrd. kr. Dette tilsvarer en vekst på mellom 0 - 0,3 %.

Den foreslåtte inntektsveksten legger til rette for noe styrking av det kommunale tjenestetilbudet. I tillegg vil en mer effektiv ressursbruk i kommunesektoren kunne øke handlingsrommet.

Regjeringen viser til at en effektivisering i sektoren på 0,5 % tilsvarer 1,3 mrd. kr. i frigjorte midler som kan brukes til å styrke tjenestene i 2019.

Pensjonskostnader

KMD anslår en negativ vekst i kommunesektorens samlede pensjonskostnader i størrelsesorden 450 mill. kr. i 2020, utover det som dekkes av den kommunale deflatoren. Anslaget er beheftet med betydelig usikkerhet. Departementet vil opplyse nærmere om de økonomiske forutsetningene for beregning av pensjonskostnadene i rundskriv til alle kommuner og fylkeskommuner.

Lavt rentenivå har over tid bidratt til veksten i pensjonspremier og pensjonskostnader. Kommunesektoren har samtidig betydelig gjeld, og har dermed også fordeler av det lave rentenivået. Departementet vil understreke at kommuner og fylkeskommuner har et selvstendig ansvar for pensjon, som er en del av lønns- og avtalevilkårene i kommunesektoren.

Skatteinntekter

På vanlig måte legges det opp til at de kommunale og fylkeskommunale skattørene for 2020 fastsettes ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020. Det legges opp til at skattøren fastsettes på grunnlag av målsettingen om at skatteinntektene skal utgjøre 40 % av kommunenes samlede inntekter.

3. Skjønnstilskudd

Det er i proposisjonen foreslått en samlet skjønnsrammen for 2020 på 1 434 mill. kr. Av denne rammen fordeles 1 084 mill. kr. til kommunene, og 350 mill. kr. til fylkeskommunene. Den samlede skjønnsrammen er justert ned med 185 mill. kr. fra 2019.

Basisrammen til kommunene på 0,950 mrd. kr. reduseres med 50 mill. kr. fra 2019 som overføres til innbyggertilskuddet.

Det er fortsatt store forskjeller i størrelsen på skjønnsrammen mellom de ulike fylkesmannsembetene, og det tas sikte på en ytterligere utjevning i 2020. Det er derfor grunn til å tro at fylkesrammen til Troms og Finnmark vil reduseres ytterligere. Troms og Finnmark har i 2019 en basisramme i pr. innbygger på kr. 542, dette er godt over landsgjennomsnittet på kr. 189.

Fylkesmannen vil få den fylkesvise fordelingen av basisskjønnsmidler for 2020 etter behandlingen av kommuneproposisjonen i Stortinget.

Fylkesmannen arbeider med utforming av en ny, felles fordelingsmodell for basisskjønn i Troms og Finnmark. Departementet har signalisert at de ønsker at Fylkesmannen skal bruke større grad av skjønn, og mindre grad av kriteriebaserte systemer, ved fordeling av basisskjønn.

Retningslinjer for skjønnsfordeling 2020, og fordelingen pr. kommune, vil bli offentliggjort i forbindelse med framleggelse av statsbudsjettet for 2020 (høsten 2019).

Fylkesmannen skal innenfor basisrammen i 2020 vurdere behovet for å tildele skjønnsmidler til kommuner som slår seg sammen, og som får tap på grunn av utilsiktede virkninger av inntektssystemet. En kompensasjon for utilsiktede virkninger av en sammenslåing avgjøres og fastsettes av fylkesmannen, og finansieres innenfor det enkelte fylkesmannsembetes skjønnsramme.

Til sammen 184 mill. kr. av det samlede skjønnsstilskuddet holdes tilbake til departementets reservepott og prosjektskjønn.

4. Kommunereform

Rammer for kommuner som ønsker å slå seg sammen

Stortinget har vedtatt at eventuelle kommunesammenslåinger i denne stortingsperioden skal baseres på frivillighet. Departementet legger dette til grunn for det videre arbeidet med kommunesammenslåinger.

Dette medfører at det er opp til den enkelte kommune å sørge for en hensiktsmessig og framtidsrettet kommunestruktur. Fylkesmannen har, på bakgrunn av embetets kontakt med kommunene og gode kjennskap til de ulike kommunenes styrker og svakheter, en viktig rolle med å utfordre kommunene om behovet for strukturendringer og stimulere til diskusjoner om kommunesammenslåing, der det lokalt ligger til rette for dette.

Forutsigbarhet for eiendomsskatteinntekter

Finansdepartementet har foreslått endringer i eieendomsskattelova § 13. Forslaget skal legge til rette for at sammenslåtte kommuner får mulighet til å harmonisere eiendomsskatten i den nye kommunen. Det foreslås at kommunene i en overgangsperiode på tre år, fra tidspunktet for iverksettelsen av kommunesammenslåingen, kan øke satsene med inntil 1 promilleenhet på bolig- og fritidseiendom, og 2 promilleenheter på næringsseiendom med videre per år. I overgangsperioden vil de ulike delene av den nye kommunen kunne ha ulike satser for eiendomsskatt på samme type eiendom. Overgangsperioden skal brukes til å harmonisere eiendomsskatten i den nye kommunen. Forslaget gir kommuner som slår seg sammen forutsigbarhet for eiendomsskatteinntekter fra næringsseiendom med videre og fører samtidig ikke til en brå økning i eiendomsskatten for bolig- og fritidseiendom fra et år til et annet. Finansdepartementet tar sikte på å fremme et eventuelt lovforslag i statsbudsjettet for 2020. Nye regler vil da kunne tre i kraft fra og med eiendomsskatteåret 2020.

Virkemidler for kommuner som ønsker å slå seg sammen:

Engangskostnader ved kommunesammenslåing

Det framgår av inndelingsloven § 15 at staten skal gi delvis kompensasjon til kommunene for engangskostnader som er direkte knyttet til sammenslåingsprosessen. Dette gjøres gjennom et engangstilskudd ved kommunesammenslåingen. Kommuner som slår seg sammen vil få utbetalt et engangstilskudd, etter en standardisert modell basert på antall innbyggere og antall kommuner som inngår i sammenslåingen.

Regionsentertilskudd

Regionsentertilskuddet ble innført som et tilskudd i inntektssystemet fra og med 2017, og går til kommuner som slår seg sammen og utgjør et sterkere tyngdepunkt i sin region. For å opprettholde regionsentertilskuddet som et økonomisk virkemiddel ved nye sammenslåinger foreslår departementet at også kommuner som slår seg sammen framover vil kunne motta regionsentertilskudd, hvis kommunene oppfyller kravene i tilskuddet.

Inndelingstilskudd

Det framgår av inndelingsloven § 15 at kommunene i en overgangsperiode skal bli kompensert for bortfall av rammetilskudd som følge av sammenslåingen. Kommunene gis kompensasjon for tap av basistilskudd og netto reduksjon i distriktstilskudd som følge av sammenslåingen. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i femten år, før tilskuddet deretter trappes ned over fem år. Inndelingstilskuddet vil bli beregnet på gjeldende inntektssystem det året sammenslåingen trer i kraft.

Støtte til utredning

I arbeidet med kommunereformen er det etablert et bredt kunnskapsgrunnlag både lokalt, regionalt og nasjonalt om utfordringer og muligheter ved sammenslåinger. Samtidig kan det være et behov lokalt for å *fornye og oppdatere* kunnskapsgrunnlaget dersom det er ønskelig å sette spørsmålet om sammenslåing på dagsordenen i neste kommunestyreperiode.

Departementet vil gi støtte til kommuner som vurderer sammenslåing. Departementet vil etablere en enkel og forutsigbar modell, hvor det gis 200 000 kr. i støtte dersom to kommuner ønsker å utrede sammenslåing. Dersom flere enn to kommuner ønsker å utrede sammenslåing, gis det 50 000 kr. per kommune. Støtten kan kun tildeles én gang per kommune i en kommunestyreperiode. Tilskuddet dekkes innenfor prosjektskjønnet, kap. 571, post 64. Kriteriet for å få utbetalt støtten er at

beslutning om utredning er vedtatt politisk i de aktuelle kommunene, og at det foreligger en plan for videre oppfølging etter at utredningsarbeidet er ferdigstilt.

Informasjon og folkehøring

Inndelingsloven § 10 sier at kommunestyret bør innhente innbyggernes synspunkter på forslag til grenseendringer. Dette kan gjøres på ulike måter som folkeavstemning, opinionsundersøkelser, folkemøter med videre. Det vil fortsatt gis støtte på inntil 100 000 kr. til hver kommune som utarbeider informasjon og gjennomfører folkehøring om kommunesammenslåingen. For at departementet kan utbetale støtte, har kommunene ansvaret for å gi god informasjon til sine innbyggere i forkant av folkehøringene. Kommunene må lage et faktagrunnlag som innbyggerne kan ta stilling til i en høring. Forut for dette skal kommunestyret ha behandlet dette grunnlaget, og gjort et klart retningsvalg som de ber om å få innbyggernes synspunkter på. Støtten kan kun tildeles én gang per kommune i en kommunestyreperiode. Tilskuddet dekkes innenfor prosjektskjønnet, kap. 571, post 64. Dersom det er ønskelig lokalt er det mulig å søke om støtte til utredning og støtte til informasjon og folkehøring samtidig.

5. Inntektssystemet

I 2020 foreslås det *ikke* større endringer i inntektssystemet.

Kostnadsnøkkelen for kommunene- vektning av gradert basiskriterium

Fra og med 2020 slår 119 kommuner seg sammen til 47 nye kommuner, og antallet kommuner reduseres fra 422 til 356. Dette vil i seg selv gjøre at verdien av et fullt basistilskudd i utgiftsutjevningen øker for alle kommuner, selv om alle andre forhold holdes uendret. Dette er en konsekvens av at inntektssystemet fortsatt ikke er helt nøytralt ved sammenslåinger. At noen kommuner slår seg sammen påvirker ikke størrelsen på smådriftsulempene for øvrige kommuner, og det er derfor ikke rimelig at beløpet som utløses av basiskriteriet skal øke på grunn av dette. For å motvirke denne effekten justeres vektningen av gradert basiskriterium i kostnadsnøkkelen fra og med 2020.

Prosjekt om toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester og rapportering av psykisk utviklingshemmede til inntektssystemet.

Departementet har satt ut et prosjekt for å få mer kunnskap om mulige insentivvirkninger av disse to ordningene. I prosjektet skal det gjennomføres en analyse av om regelverk og utforming av disse ordningene påvirker omfanget av tjenester, innretningen av tjenestetilbudet, organiseringen av tjenestene og om det er eventuelle andre virkninger av ordningene. Det skal vurderes om det kan gjøres endringer i regelverk og utforming av ordningene, for å motvirke eventuelle uheldige virkninger, og som legger til rette for at kommunene kan gi tjenester av god kvalitet.

Prosjektet skal etter planen ferdigstilles i løpet av 2019.

Distriktsindeksen og regionalpolitiske tilskudd i inntektssystemet

Distriktsindeksen viser graden av distriktsutfordringer i kommunene, og den benyttes blant annet ved fordeling av distriktstilskuddene i inntektssystemet for kommunene. På oppdrag fra KMD foretar Asplan Viak nå en faglig gjennomgang av distriktsindeksen. Gjennomgangen skal være ferdig i løpet

av august 2019. Som omtalt i kommuneproposisjonen for 2019 legger departementet opp til å vurdere innretningen på de regionalpolitiske tilskuddene nærmere, primært med fokus på bruken av distriktsindeksen ved fordeling av distriktstilskuddene i inntektssystemet.

I 2020 legger vi opp til å benytte den *samme* indeksen som i 2019 for å fordele de distriktpolitiske tilskuddene.

Ordningen med regionsentertilskudd opprettholdes for nye kommunesammenslåinger

For å opprettholde regionsentertilskuddet som et økonomisk virkemiddel ved nye sammenslåinger foreslår departementet at også kommuner som slår seg sammen framover vil kunne motta regionsentertilskudd, hvis kommunene oppfyller kravene i tilskuddet.

Utilsiktede virkninger i inntektssystemet for kommuner som slår seg sammen

Utgiftsutjevningen

De aller fleste kriteriene i kostnadsnøkkelen er sammenslåingsnøytrale, og vil ikke påvirkes av en sammenslåing. For noen kriterier vil imidlertid ikke den nye kommunens verdi på kriteriet være lik summen av kommunene hver for seg, og den nye kommunens verdi må beregnes. Dette kan gi et negativt utslag i utgiftsutjevningen, sammenliknet med kommunene hver for seg. Kriterier som må beregnes for den nye kommunen, og som dermed ikke er sammenslåingsnøytrale, er *bosettingskriteriene (nabokriteriet og sonekriteriet) og opphopningsindeksen*. Etter departementets vurdering vil disse effektene trolig være relativt små. For kommuner som isolert sett får en nedgang i utgiftsutjevningen som følge av sammenslåingen, må kompensasjon for dette vurderes i det enkelte tilfelle. Eventuell kompensasjon avgjøres og fastsettes av fylkesmannen, og finansieres innenfor det enkelte fylkesmannsembetes skjønnsramme.

Veksttilskuddet

Hvis to kommuner slår seg sammen, og den ene har veksttilskudd året før sammenslåingen, vil ikke nødvendigvis den nye kommunen motta veksttilskudd etter sammenslåingen. Befolkningsveksten i den nye kommunen kan i sum være lavere (prosentvis) enn i den ene kommunen som tidligere mottok veksttilskudd. Hvis den nye kommunen samlet har høy nok befolkningsvekst, vil den nye kommunen motta veksttilskudd på samme måte som alle andre kommuner.

Departementet legger på bakgrunn av dette opp til at kommuner som får en reduksjon i veksttilskuddet som følge av sammenslåingen, blir kompensert for dette gjennom en egen kompensasjonsordning innenfor skjønnsstilskuddet.

Gjennom kompensasjonen blir kommunene kompensert for den isolerte reduksjonen i veksttilskudd som følge av sammenslåingen. Grunnlaget for kompensasjonen beregnes som differansen mellom hva kommunene ville fått i veksttilskudd hver for seg i 2020, og hva den nye kommunen får i veksttilskudd i 2020. Det legges opp til at kommunene blir kompensert for 80 % av reduksjonen i 2020, 40 % i 2021 og at kompensasjonen avvikles fra 2022. Grunnlaget for kompensasjonen ligger fast, og korrigeres ikke etter 2020.

Av kommunene involvert i kommunesammenslåinger i Troms og Finnmark er det kun Torsken kommune som har hatt veksttilskudd i 2019.

6. Innlemminger av øremerkede tilskudd

Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner styrker det kommunale selvstyret og fører til mindre byråkrati i både staten og kommunesektoren.

Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2020 foreslå å avvikle og innlemme følgende tilskudd i rammetilskuddet til kommunene og fylkeskommunene:

- Tilskudd til psykologer i de kommunale helse og omsorgstjenestene
- Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens
- Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak
- Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lære kandidater med spesielle behov
- Tilskudd til karriereveiledning
- Tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.-10. trinn
- Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig
- Tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn
- Tilskudd til regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse
- Tilskudd til klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid
- Tilskudd til skredsikring av fylkesveier
- Tilskudd til gang- og sykkelveier

Tilskuddene til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.-10. trinn, inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn, regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse samt skredsikring av fylkesveier vil bli gitt en særskilt fordeling innenfor rammetilskuddet (tabell c).

Det vises til nærmere omtale av de ulike tilskuddene som skal innlemmes i kapittel 13 i Kommuneproposisjonen for 2020.

Regjeringen vil over tid avvikle flere øremerkede tilskudd og redusere det totale omfanget av øremerking. Kompensasjonsordningen for renter og avdrag og vertskommunetilskuddet (kap. 761, post 64 og kap. 761, post 61, Helse- og omsorgsdepartementet) samt rentekompensasjonsordningene for skole- og svømmeanlegg (kap. 225, post 65, Kunnskapsdepartementet) og for transporttiltak i fylkene (kap. 1320, post 61, Samferdselsdepartementet) er alle under gradvis avvikling. Dette vil på sikt bidra til å redusere andelen øremerkede midler.

Fylkesmannen står til rådighet dersom det skulle være behov for ytterligere informasjon om det økonomiske opplegget for kommunene i 2019 og 2020.

Med hilsen

Toril Feldt (e.f.)
konstituert justis- og kommunaldirektør

Marianne Winther Riise
seniorrådgiver kommuneøkonomi

Dokumentet er elektronisk godkjent